

1.

Lää'kk

sää'mtee'ggest uvddum lää'jj mu'ttmest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstõõgg meäldlânji
kää'mtet sää'mtee'ggest uvddum lää'jj (974/1995) 18 e–18 i, 23 a, 26 b, 26 d, 27 a, 42 a da 42 b §, nâkmen ko tõiin liâ 18 e–18 i, 42 a da 42 b § lää'jjest 1725/1995, 23 a da 27 a § laa'jjin 1279/2002 da 335/2020, 26 b § laa'jjin 1279/2002 da 852/2020, di 26 d lää'jjest 1279/2002,
muu'ttet 1–4, 4 a, 5–16, 18, 18 a, 18 d, 19–25, 25 a, 26, 26 a, 27–31, 31 a, 31 c, 31 h, 32, 34, 35, 38–40 da 40 c §, 5 låågg pâ'jkee'rjtõõzz, 41 §, 6 låågg pâ'jkee'rjtõõzz, 42 da 43 §,
nâkmen ko tõiin liâ 1, 21, 22, 24, 25, 25 a, 26, 26 a, 27, 28, 31, 31 a, 31 c, 31 h, 34, 35 da 40 c § lää'jjest 1279/2002, 4 a § lää'jjest 335/2020, 5, 13, 15, 20, 30 da 43 § vue'ssen lää'jjest 1279/2002, 9 § vue'ssen lää'jjest 626/2011, 16, 18 a, 18 d da 42 § lää'jjest 1725/1995, 18 § vue'ssen lää'jjest 1026/2003, 23 § laa'jjin 1279/2002 da 335/2020, 40 § laa'jjin 1279/2002 da 852/2020, di 41 § lää'jjest 852/2020, di
lâ'zztet lâkka odđ 9 a, 9 b, 17 a, 17 b, 25 b, 41 a–m, 43 a da 43 b § di meälddõõzz tän nalla:

1 lååkk

Aalmjallaž šiõttâlm

1 §

Lää'jj mie'rr

Sä'mmlain algmeeran lij jiõčmie'rreemvuõiggâdvuõdâz cõõđ viikkâm diõtt sä'mmlai dommvuu'dest jii'jjez kiõl da kulttuur kuõskki jiõčvaaldâsm tõiin mie'ldd mâ'te tän lää'jjest da jee'res sââ'jest lää'jjest šiõtteet. Tãn jiõčvaaldsma kuulli tuâjai väaras sä'mmla va'lljee jiõčmie'rreemvuõiggâdvuõdâz tieudee'l vaalivui'm sää'mtee'ggest kõiõkkvuõdsteez.

Sää'mtee'ggest toi'mmai vuõiggâdvuõttministeria vaaldâšmsue'rjest.

2 §

Riikk tâllõõzzlaž vasttõs

Riikk täällarvvlõõzzâst ålgg va'rrijed ri'jtjeei mie'rrtie'ggest tän lää'jjest jurddum tuâjaid.

3 §

Vuõiggâdvuõtt šõddâd mie'rkkuum vaal-logstõ'kke

Vuõiggâdvuõtt šõddâd mie'rkkuum vaal-logstõ'kke lij oummust, kää'tt âann jii'jjes sä'mmli'žžen, oulddee'l što:

1) oumaž jiõčc le'be aainâs õhtt suu puârrsin, le'be maaddârpuârrsin le'be puârraz maaddârpuârrsin lij mättjam sää'mkiõl vuõssmõs kiõllnes; le'be

2) aainâs õhtt suu puârrsin lij mie'rkkuum le'be lij leämmaž mie'rkkuum jiõnstemvuõiggâdvuõttne'kken oddee'jjmannu 1. pei'v 2027 le'be tõiin mænna riõššum sää'mtee'ggest vaalin.

Vaal-logstõ'kke mie'rkkuummuž oudldõssân lij še, što tän lää'jjest šiõttuum ââ'jj, meerlažvuõd da meerkee'rjtuõ'll'jõõzz kuõskki jiõnstemvuõiggâdvuõd jee'res kai'bbjõõzz teâuddje.

4 §

Sä'mmlai dommvu'vdd

Sä'mmlai dommvu'din juu'rdet meälddõssân åarrai ka'rtte mie'rkkuum vuu'd, kää'tt âann se'st Jeänõõgg, Aanar da Uccjoogg koo'ddi vuu'did di Suä'djel kää'ddest åarrai Lappi paalgâskää'dd vuu'd.

4 a §

Vaaldâšmvuõiglaž šiõttõõzzi suâvldummuš

Sää'mteggä da tøn taimmorgaanid suâvldet vaaldâšmlää'jj (434/2003), ve'rgõgnii'kki toi'mmjummuž õõlmâšvuõdâst uvddum lää'jj (621/1999), arkiivlää'jj (831/1994) da lää'jj liädglâž ä'sšummsäst ve'rgõgne'toi'mmjummsäst (13/2003), jõs tån lää'jjest jeät nuu'bnalla šiõttuku.

2 lååkk

Sää'mtee'gõg tuâj

5 §

Sää'mtee'gõg aalmjallaš taimmvä'ldd

Sää'mtee'gõg tuâjjan lij tu'mmjed sä'mmlai jii'jjes kiõl, kulttuur di sââ'j algmeeran kuõskki aa'sšin di hâiddad täid õhtteei tuâjaid. Jee'res aa'sšin sää'mtee'gõg oou'dad sä'mmlai jiõõcmie'reemvuõiggâdvuõd teâuddjummuž.

Sä'mmlai jiõõcmie'reemvuõiggâdvuõd õõõd viikkâm diõtt sää'mtee'gõg vuässâatt sagstõõllâm- da õhttsažtoi'mmjemõõlgtõõzz meâldlânji 9 §:st jurddum aa'sši valmstõõllmõ'sše da tu'mmstõktuõjju. Tuâjees kuulli aa'sšin sää'mtee'gõg vuäitt tuejjeed ve'rgõgnii'kkid altdõõzzid da e'tkkõõzzid di u'vded ciâlklmid, ooudâsviikkâd da vaaldšmed sää'mkulttuur di miõttâd teäggtdõõzz.

Sää'mkiõl da kulttuur tuõ'll'jummuž da ooudâsviikkõõzz staaâm diõtt sää'mtee'gõg toi'mmai sää'mmätt'õõzz da -skooultõõzz ä'sštõbdjen da oou'dad tõi ooudâsviikkõõzz obbvõttân.

Taimmvälddes kuulli aa'sšin sää'mtee'gõg âân tu'mmjemvää'ld mâ'te tån lää'jjest le'be jeä'rben jee'res sââ'jest lää'jjest šiõtteet.

Tuâjees kuulli aa'sšin sää'mtee'gõg âlgg peä'lstes staaâm vuâddvuõiggâdvuõdi da ooumažvuõiggâdvuõdi teâuddjummuž. Sää'mtee'gõg âlgg ââ'nned pukid oummid õõutverddsânji da sooggbie'li tää'ssäärv oou'dee'l tøn mie'ldd ko laa'jjin tää'rkben šiõtteet.

Sää'mtee'gõg ra'vvai toi'mmjummsæs vääras tuâjriâšmõõzz.

6 §

Sä'mmlai ee'ttkâsttmõš

Sää'mtee'gõg ee'ttkâstt sä'mmlaid meersaž da meeraikõskksaž tuâjaines.

7 §

Čiõlgtõs

Sää'mtee'gõg tuejjad juõ'kk ee'jj ee'ttik-kâdda čiõlgtõõzz tõ'st, mii miärkteei lij šõddâm sä'mmlaid kuõskki aa'sši ouddnummsäst. Čiõlgtõs vuäitt ââ'nned se'st e'tkkõõzzid tää'imain, koid taarbset sä'mmlai vuõiggâdvuõdi staaâm diõtt.

8 §

Mie'rrtie'gõgi juâkkmõš

Sää'mtee'gõg tu'mmai sää'mtee'gõg jii'jjes toi'mmjummsä čuä'jtum väärai ââ'nnmest. Sää'mtee'gõg tu'mmstõ'kke väärai ââ'nnmest jii'jjes toi'mmjummsä ij vuäžž oocâd muttâz lääitee'l.

Sää'mtee'gõg tu'mmai veä'kkvuõdin, koid miõdât sää'mtee'gõg päai'k. Tuâj hâiddmen sää'mtee'gõg toi'mmai riikkveä'kkvuõttve'rgõne'kken. Veä'kkvuõd, koid miõdât sää'mtee'gõg päai'k, â'lgge kuullâd sä'mmlai kiõl da kulttuur kuõskki jiõõcvaaldâšm sizz. Riikksuâvtõõzz asetõõzzin vuet'et u'vded tää'rkab šiõtlmid veä'kkvuõdi, koid miõdât sää'mtee'gõg päai'k, juâkkmõõzz kuõskki mõõntõõllmõõžžin.

Sää'mtee'gõg miõttâm veä'kkvuõdid suâvldet riikkveä'kkvuõttlää'jj (688/2001).

9 §

Õhttsažtoi'mmjem- da sagstõõllâmõõlgtõs

Ve'rggnee'kk da jee'res õõlmâs vaaldâšmtuâjaid hâiddai sagstâ'lle sää'mtii'ggîn valmštõõleen lää'jjsiõttummuž, vaaldšemvuõdlaž tu'mmstõõggid da jee'res tääimaid, koin vuäitt lee'd jeä'rab miärktõs sä'mmlaid, põrggmõššân vuállad õõutmiõllsažvuõ'tte sää'mtii'ggîn le'be vuäžžad sää'mtee'gg miâsttmõõžž ouddâl tu'mmstõktuâj. Ôhttsažtoi'mmjem- da sagstõõllâmõõlgtõs kuâskk sä'mmlai dommvuu'dest čõõdtemnalla aiggum le'be vaaktõõzzez beä'lest tok vuállai di jee'res jeä'rben sä'mmlai kiõ'le le'be kulttuu're le'be sij sâjja le'be vuõiggâdvuõdid algmeeran vaaikteei tääimaid, kook kue'skke:

- 1) vuu'di âânmmõõžž;
- 2) riikkmäädd, suõjjlemvuu'di da poostavuu'di hâiddmõõžž, âânmmõõžž, suõjjlemtääimai čõõd viikkmõõžž, vuo'krjummuž da luõvtummuž;
- 3) kuâivâsmineraalid se'st õõ'nni eettmõõžž ooccâm da äu'kken ââ'nem di riikk mädd- da čää'ccvuu'din šõddi kâ'lltâiddam;
- 4) sä'mmlai kulttuurhâmma kuulli jie'llemvue'jj lää'jjsiõtlvaž le'be vaaldšemvuõdlaž muttâž;
- 5) luâd määngghâmmsažvuõd da äimmõsmuttâž kiõtt'tõõlli tääimaid;
- 6) sää'mkiõllsaž ouddeâm di sää'mkiõllsaž da sää'mkiõl mätt'tõõzz oudâs viikkmõõžž;
- 7) sää'mkiõllsaž sosiaal- da tiõrvâsvuõttkääzzkõõzzi čõõd viikkmõõžž da oudâs viikkmõõžž;
- 8) sää'mtee'gg resuursi da jee'res toi'mmjemouldõõzzi staanmõõžž da oudâs viikkmõõžž; le'be
- 9) jee'res va'stteei sä'mmlai kiõ'le, kulttuu're le'be sij sâjja le'be vuõiggâdvuõdeez algmeeran vaaikteei ää'sš.

9 a §

Sä'mmlai vuõiggâdvuõdi lokku vâlddmõš ve'rggnee'kk da jee'res õõlmâs vaaldâšmtuâjaid hâiddji toi'mmjummšest

Ve'rggnee'kk da jee'res õõlmâs vaaldâšmtuâjaid hâiddai â'lğge 9 §:st jurddum tääimaid plaanmen da čõõd viikkmen ââ'nmmest âârrainaa'livui'm:

- 1) ouu'deed sää'mkiõli tuõ'll'jummuž da oudâs viikkmõõžž di sä'mmlai vuõiggâdvuõd da oudldõõzzid tuõ'll'jed da viikkâd oudâs kulttuurâž mie'ldd looggee'l ä'rbbvuõdlaž jie'llemvuõ'jjeez; da
- 2) kie'ppeed tääimaineez šõddi kiõldlaž vaaiktõõzzid sää'mkiõlid di sä'mmlai vuõiggâdvuõ'tte da oudldõõzzid tuõ'll'jed da viikkâd oudâs jii'jjez kulttuur mie'ldd looggee'l ä'rbbvuõdlaž jie'llemvuõ'jjeez.

9 b §

Mõõntõõllmõš õhttsažtoi'mmjummšest da sagstõõllmõõžžin

Ve'rggnee'kk da jee'res õõlmâs vaaldâšmtuâjaid hâiddai i'lmnte sää'mteggâ samai sõõrgab, ko altee reâuggmõõžž 9 §:st jurddum aa'sšin. Jõs kõõčmõš lij juâtkkjeeiluânddšaž toi'mmjummšest, i'lmntõõžž âlgg tuejjeed ääi'jbeä'lnn ouddâl sagstõõllmõõžž riâššmõõžž. Ve'rggnee'kk da jee'res õõlmâs vaaldâšmtuâjaid hâiddai i'lmnte sää'mteggâ, koon mie'rpeivva mõõnee'st sää'mte'gg âlgg i'lmnted haalâst sagstõõllâd ää'sšest. Mie'rriäi'gg âlgg lee'd toolkvaž da tõ'st vuei'tet vâ'ldded lokku ää'sš kirrsallašvuõd.

Vuäittmõõžž äâ'nkani kuâddmõš ij cõõgg ve'rggnee'kk le'be õõlmâs vaaldâšmtuâj hâiddai juä'tkkmest ää'sš kiõtt'tõõllmõõžž.

Sää'mtee'ggest lij vuõiggâdvuõtt vuäžžad keerjlaž čiõlgtõõžž ää'sšest mie'ldd looggee'l 9 a §:st jurddum aa'sšin da tõid õhttnee'i plaanin sagstõõllmõõžž oudbeä'lnn. Sää'mteggâ âlgg va'rjed toolkvaž ääi'j valmštõõttâd sagstõõllmõõžžid. Ôhttsažtoi'mmjummmuž âlgg altteed da sagstõõllmõõžžid čõõdted vuõiggmiõlin da vuõiggâiggsânji nu'tt, što ää'sš lopp-puäðõ'sse lij vuei'ttemvuõtt vaaikted ouddâl ää'sš čâudmõõžž.

Čõõdtem sagstõõllmõõžžin âlgg tuejjeed pârddkee'rj. Pârddkerjja pijât pâajas vue'ssbie'li vuäinlmid ää'sšest di sagstõõllmõõžž lopp-puäðõžž.

3 låakk

Tâimppâ'jj, tâimmorgaan da toi'mmjummuš

10 §

Norrõs da tâimppâ'jj

Sää'mteggâ ko'le 21 vuäzzli'žžed da nellj väärrnee'kk, koid va'lljeet sää'mtee'gg vaalin neellj ee'jj tâimppââjas, kââ'tt âlgg vaalee'jj rosttovmannu 1 peei'v. Sää'mtee'ggest â'lğge lee'd uu'ccmõšân kue'htt vuäzzla da õhtt väärrnek Jeänõõgg, Aanar da Uccjoogg kââ'ddest di Suä'djel kââ'dd Lappi paalgâskââ'dd

vuu'dest. Looppid 13 vuazzli'žžed va'lljeet jiõnnmeä'r vuâdald, kuuitâg nu'tt, što uu'ccmõsân vitt vuazzla ä'lğge lee'd sä'mmlai dommvuu'dest.

Riikksuävtõs mie'rrad sää'mtee'ğğ vaali puäđõõzz vuâdald sää'mtee'ğğ vuazzlaid da väärrni'kkid tuâjeez, meätt raukkmõõžžäst čauddõõttmõõžž tuâjast da mie'rrad peäggum vaali puäđõõzz vuâdald odđ vuazzla da väärrnee'kk tõn säjja, kää'tt lij vaalpää'j ääi'j jõskkam äärmen vuazzli'žžen le'be väärrne'kken.

Ko sää'mtee'ğğ vuazzlaž le'be väärrnek mõõnat 22 §:st jurddum vaalää'ntemvuõđ tuâjjses, riikksuävtõs älgg sää'mtee'ğğ alttõõžžäst tuõttâd, što suu oskkumtâimm lij puuttâm.

11 §

Sää'mtee'ğğ saaggjää'dteei da väärrsaaggjää'dteei

Sää'mte'ğğ va'lljad kõskkvuõđstes saaggjää'dteei da kue'htt väärrsaaggjää'dteei. Va'lljumšest älgg tâ'lles i'lmmted vuõiggâdvuõttministeriaa'je.

Saaggjää'dteei da väärrsaaggjää'dteei toi'mmje tuâjaineez vä'lddtâimmsânji.

12 §

Såbbri õ'hhtekáčmõš

Sää'mtee'ğğ såabbar tu'mmai såbbreez såbbroõššmest. Såbbar älgg lââ'ssen káčcad õ'hhte, jõs saaggjää'dteei le'be halltõs keáčč tõn taarbli'žžen le'be kuälmõs vuazzlain nu'tt kai'bbai tiõttum ää'sš kiõtt' tõõllâm vääras.

Jõs sä'mmlai dommvuu'd kää'ddest le'be vuu'dest va'lljuum vuazzlaž ij vuei't vuäsoõttâd såbbra, suu säjja älgg káčcad seämma kää'ddest le'be vuu'dest va'lljuum väärrnee'kk.

13 §

Sää'mtee'ğğ halltõs

Sää'mte'ğğ va'lljad kõskkvuõđstes halltõõzz, ko'st liâ saaggjää'dteei da kuõ'htt väärrsaaggjää'dteei di jäänmõsân vitt jee'res vuazzla. Sää'mte'ğğ va'lljad kõskkvuõđstes halltõ'sse kue'htt väärrnee'kk. Va'lljumšest älgg tâ'lles i'lmmted vuõiggâdvuõttministeriaa'je.

Vaalee'jj toi'mmjeei halltõs juätkk tuâjstes, poka odđ halltõs lij mâḡḡa vaali va'lljuum.

Halltõs valmštâall aḡ'sšid sää'mtee'ğğ såbbra da peejj toimmu sää'mtee'ğğ tu'mmstõõggid nu'tt ko tuâjjriäššmõõžžäst tää'rkben mie'rreet.

Sää'mtee'ğğ tuâjjriäššmõõžžäst vuei'tet mie'rreed halltõõzz vuazzla tuâj vä'lddtâimmsažvuõđâst.

Sää'mtee'ğğ halltõõzz vuazzli'žžen le'be väärrne'kken ij vuei't lee'd vaal-lu'vddkää'dd le'be muuttâsoocâmlu'vddkää'dd vuazzlaž le'be väärrnek.

14 §

Jee'res tâimmorgaan

Sää'mte'ğğ peejj juõ'kk vaalpää'j aalgâst vaal-lu'vddkää'dd 4 låaggast jurddum vaali vääras. Sää'mte'ğğ vuäitt piijjad še jee'res tâimmorgaanid sä'mmlai jii'jjez kiõl da kulttuur kuõskki jiõččvaaldšma kuulli aa'sši häiddam diõtt.

Sää'mtee'ğğ vaal-logstõkaa'sši muuttâsoocâmlu'vddkää'ddest (muuttâsoocâmlu'vddkää'dd) šiotteet 5 låaggast.

15 §

Tâimmvää'ld äânmmõš

Sää'mtee'ğğ såabbar di halltõs da jee'res tâimmorgaan ä'ne sää'mteggâ kuulli tâimmvää'ld tõn mie'ldd ko tän lää'jjest šiotteet da sää'mtee'ğğ tuâjjriäššmõõžžäst mie'rreet.

Sää'mtee'ğğ såabbar tu'mmai vuäđđjurddji beä'lest miärkteei da kookkas kuõ'ddi aa'sšin, jõs ää'sš kirrsallašvuõđ diõtt ij nuu'bnalla šõõdd.

Tâimmvää'ld ij vuäžž se'rdded 5 § 6 momee'ntest, 7 §:st, 10 § 3 momee'ntest, 11–14, 18 b, 18 c, 18 j, 20, 25 b, 26 ij-ga 41 §:st jurddum aa'sšin.

16 §

Konttâr da tuâjjlažkâ'dd

Sää'mtee'gğest liâ konttâr di ve'rgğ- da reauggsuâppmõškõõskâst le'ddi tuâjjlažkâ'dd tøn mie'ldd ko tõ'st sää'mtee'gğ tuâjjriâšsmõõžžâst tää'rkben mie'rreet. Sää'mkiõl konttrest šiotteet jeâ'rben.

Sää'mtee'gğ ve'rgğoummid, vii'rijid da ve'rgğkõ'skke suâvlidet, mâid riikk ve'rgğoummid, vii'rijin da ve'rgğkõõskâst šiotteet da mie'rreet.

Tuâjjlažkâ'dd kääžkõškõõsk määinain da tõi meâ'rtõõvmmõõžžâst lij va'stteenalla viõggâst, mâid riikk kääžkõškõõsk määinain da tõi meâ'rtõõvmmõõžžâst šiotteet, mie'rreet le'be suâvât.

17 a §

Såbbra vuässõõttmõš teeknlaž teâdse'rddemnää'l ââ'nee'l

Sää'mtee'gğ tuâjjriâšsmõõžžâst vuei'tet mie'rreed, što såbbra vuäitt vuässõõttâd ââ'nee'l videosagstõõllmõõžžâst le'be jee'res suâvldeei teeknlaž teâdse'rddemnää'l.

Tuâjjriâšsmõõžžâst vuei'tet u'vdded tää'rkab meârrõõžžid teeknlaž teâdse'rddemnää'l ââ'nnmest jää'kktum mõõntõõllmõõžžâst.

17 b §

Alttõsvuõiggâdvuõtt

Uu'ccmõsân kue'httçue'ðvittlo mââimõsân tääimtum sää'mte'gğvaalin jiõnnvuõiggâdvuõttum sä'mmlast lij vuõiggâdvuõtt tuejjeed sää'mteggâ alttõõžž sää'mtee'gğ tuõjju kuullij ää'sšest.

Tää'rkab meârrõõžžid alttõsvuõiggâdvuõõd âânmmõõžžâst jää'kktum mõõntõõllmõõžžâst da alttõõžž kiõtt'tõõllmõõžžâst uu'det tuâjjriâšsmõõžžâst.

18 §

Aa'sši kiõtt'tõõllmõš

Sää'mtee'gğ sääbbar da jee'res tâimmorgaan lij mie'rreemvâldsaž, ko saaggjää'dteei le'be väärrsaaggjää'dteei da uu'ccmõsân bie'll jee'res vuâzzlain liâ pääi'k â'lnn.

Sää'mtee'gğ da tøn piijjâm tâimmorgaan vuâzzlaž lij cõglvaž vuässõõttâd nåkam tu'mmstõktuõjju, kää'tt kuâskk persoonlânji suu le'be suu vaaldšemlää'jj 28 § 2 momee'ntest jurddum roodnairuâd le'be nåkam oummu, kää'tt lij peâggtum paragraaff 3 momee'nt mie'ldd suin paalduum.

Aa'sšid čâau'det sää'mtee'gğest jeâ'nboštu'mmstõõggin. Jiõni tâssa mõõneen ää'sš čâudd saaggjää'dteei jiõnn. Vaalin kiõččât va'lljuum tøn, kää'tt vuâžž jäänmõsân jiõnid. Jiõni tâssa mõõneen čâudd vue'rbb.

3 a låakk

Ķe'rjtuõ'll'jõs da tiilltâ'rkstummuš

18 a §

Ķe'rjtuõ'll'jõs

Sää'mtee'gğ ĳe'rjtuõ'll'jõ'sse da tiillčiołgtõ'sse suâvlidet tøn lââ'ssen, mâid tån lââ'jjest šiotteet, ĳe'rjtuõ'll'jemlää'jj (1336/1997).

18 d §

Tiilltâ'rkstemčiołgtõs

Tiilltâ'rkstemlää'jj (1141/2015) 3 låagg 6 §:st šiołttuum mie'rriâi'jest čõ'ršteel tiilltâ'rksteei âłgg u'vdded juõ'kk tillpââ'jest vue'ssmannu loopp räjjâ mõõneest sää'mtee'gğ halltõ'sse keerjlaž tiilltâ'rkstemčiołgtõõžž, kää'tt âłgg, tøn lââ'ssen mâid tiilltâ'rkstemlää'jjest šiotteet, ââ'nned se'st čiâłkâłm tõ'st, liâ-t tâimmčiołgtõõžžâst uvddum teâđ riikkveä'kkvuõõd ââ'nnmest vuõi'gğest.

4 låakk

Sää'mtee'gğ vaal

19 §

Vaalee'kk da vaalvu'vdd

Sää'mtee'gğ vaali väaras jânnam lij ðhhtân vaalvu'vdden.
Sää'mtee'gğ vaalid tâaimtet juð'kk neelljad ee'jj (vaalee'kk).

20 §

Vaal-lu'vddkâ'dd

Vaal-lu'vddkâ'dd tu'mmai oocmððžž vuâdald oummu mie'rk'kummšest vaal-logstð'kke di tuejjad vaal-logstðgg. Vaal-lu'vddkâ'dd peejj toimmu sää'mtee'gğ vaalid nu'tt ko tån lää'jjest šitðteet.

Vaal-lu'vddkâ'dd ko'le saaggjââ'dteei da kutt jee'res vuâzzla, koin juð'kkkast lij jii'jjes-i väärnek. Vaal-lu'vddkâ'ddest â'lğge lee'd vuâzzlaž da väärnek Aanar, Uccjoogg da Jeänðggg koo'ddin di Suâ'djel kââ'dd Lappi paalgâskââ'dd vuu'dest. Vaal-lu'vddkâ'ddest âlgg še lee'd sää'mkiðll-lää'jj (1086/2003) 3 § 1 pääi'kest jurddum sää'mkiðli ä'sštobddmðš.

Sää'mtee'gğ halltððžž vuâzzlaž le'be väärnek le'be muuttâsoocâmlu'vddkâ'dd vuâzzlaž le'be väärnek ij vuei't lee'd vaal-lu'vddkâ'dd vuâzzli'žžen ij-ga väärne'kken.

21 §

Jiðnstemvuðiggâdvuðtt

Sää'mtee'gğ vaal-logstð'kke mie'rk'keem oudldðssân lij oummu jâlstempâikka kiðççkanj tøn lââ'ssen, mâid 3 §:st šitðteet, što ooumaž teâudd mâaimðsân vaaltâaimtððžž mâaimðs peei'v 18 ee'kked da što son lij Lää'ddjânnam meerlaž le'be su'st lij âlggjânnam meerli'žžen leâmmaž dommkâ'ddlää'jjest (201/1994) jurddum dommkâ'dd Lää'ddjânnmest te'l, ko oocmððžž vaal-logstð'kke vâlddmððžžâst âlgg mâaimðsân tuejjeed.

22 §

Vaalââ'ntemvuðtt

Sää'mtee'gğ vaalin vaalânnsaž lij juð'kk jiðnstemvuðiggâdvuðttnek, kââ'tt lij miâsttâm vðborše'kken da kââ'tt ij leâkku vâ'jjvâlddsâž.

Vðborše'kken ij vuei't lee'd vaal-lu'vddkâ'dd le'be muuttâsoocâmlu'vddkâ'dd vuâzzlaž le'be väärnek.

23 §

Vaal-logstðk

Vaal-lu'vddkâ'dd tuejjad jiðnstemvuðiggâdvuðttnei'kkîn vaal-logstðgg. Vaal-lu'vddkâ'dd lij vaal-logstðgg rekistertuð'll'jeei.

Vaal-logstð'kke mie'rk'keet koo'ddi mie'ldd alfabeettlaž jiârgâst juð'kk jiðnstemvuðiggâdvuðttnee'kk nõðm da persoontiðtt di dommkââ'dd da addrððžž, jðs tðk liâ teâdast. Vaal-lu'vddkâ'dd vuâitt ââ'nmed meerteâtriâžldðgg teâðaid vaal-logstðgg tuejjummšest. Dommkââ'dd da addrððžž ij kuuitâg vuâžž mie'rk'keed vaal-logstð'kke, jðs ták teâð liâ ve'rğgnii'kki toi'mmjummuž ððlmâsvuððâst uvddum lää'jj 24 § 1 momee'nt 31 pääi'k mie'ldd peittast ðnnum le'be jðs oummu puðtt meerteâtriâžldð'kke lij ruðkkum meerteâtriâžldðggâst da Digi- da meerteâttkonttâr staanðk-kââžkððžžin uvddum lää'jj (661/2009) 36 §:st jurddum staançjðld.

Vaal-logstð'kke âlgg oocmððžž vuâdald vâ'ldded jiðnnvuðiggâdvuðttum oummu. Oudldðssân vaalvuðiggâdvuðði âânmmð'sše ââldmðsân pue'tti sää'mtee'gğ vaalin lij, što oocmððžž tuejjeet mâaimðsân vaalee'jj oudldeei çðhççmannu loopp räjjâ mððnee'st.

Oou'dab vaalin vaal-logstð'kke mie'rk'kuum oummu vââ'ldet vaal-logstð'kke oocmððžžtââ, jðs son teâudd viðggâst âârrai lää'jjest šitðttuum vaal-logstð'kke mie'rk'keem oudldððžžid. Oummu jeâtt kuuitâg mie'rk'kuku vaal-logstð'kke, jðs son i'lmmat vaal-lu'vddkâ'dd, što son ij haa'led šðddâd tððžž mie'rk'kuum. Vaal-logstðgg tuejjeem ðhhtvuððâst vaal-lu'vddkâ'dd vuâitt jii'jjes alttððžž vuâdald vâ'ldded lââ'ssen lokku ðððee'jjmannu 1. peei'v 2027 le'be tøn mâñña riðššum sää'mtee'gğ vaalin vaal-logstð'kke mie'rk'kuum jiðnstemvuðiggâdvuðttnee'kk mâñña oou'dab vaali jiðnstemvuðiggâdvuðttâkka ðsttâm pâârna da 21 §:st šitðttuum äâi'jpo'dde mððnee'st jiðnstemvuðiggâdvuðttâkka ðstti pâârna. Nâkam oummu vuei'tet kuuitâg vâ'ldded vaal-logstð'kke eman mâñña tð'st, ko son lij keerjlânji i'lmmtam vaal-lu'vddkâ'dd, što son âân jii'jjes sä'mmli'žžen 3 § 1 momee'nt meâldlânji.

Vaal-lu'vddkâ'dd ra'vvai da vuâllaķee'rjat vaal-logstõõgg mâaimõsân vaalee'jj oudldeei rosttovmannu mâaimõs peei'v. Vaal-lu'vddkââ'dd tu'mmstõ'kke vaal-logstõõgg ra'vvjummšest ij vuäžž ooccâd muttâz lääitee'l.

24 §

I'lmmtõskortt da tu'mmstõk

Vaal-lu'vddkâ'dd tuejjad juõ'kk vaal-logstõ'kke valddum oummust i'lmmtõskoort, ko'st puä'tte ou'dde jiõnstemvuõiggâdvuõttnee'kkeest vaal-logstõ'kke valddum teâd, vaal-logstõõgg vuei'nnemnalla âânnmõš, vaalin jiõnstummuš di vaalpei'vv da 31 a §:st šiõttuum vuõiggâdvuõtt jiõnsted vaalpeei'v, da vaal-lu'vddkââ'dd addrõs.

Vaal-lu'vddkâ'dd vuõlttad i'lmmtõskoort juõ'kk jiõnstemvuõiggâdvuõttnekka, koon addrõs lij teâdast, ääi'jbeä'lnn ouddâl vaal-logstõõgg piijjmõõžž vuei'nnemnalla.

Vaal-lu'vddkââ'dd tu'mmstõõgg tõ'st, što oummu jeät mie'rkkuku vaal-logstõ'kke, seämmanalla ko tu'mmstõõgg, koin vaal-lu'vddkâ'dd lij kuâddam tu'tkkeekani oummu raukkmõõžž šõddâd valddum vaal-logstõ'kke le'be i'lmmtõõzz, što ij haa'led šõddâd tõõzz mie'rkkuum, vuõltteet ää'sšvuäzzli'žže ääi'jbeä'lnn ouddâl vaal-logstõõgg piijjmõõžž vuei'nnemnalla.

25 §

Vaal-logstõõgg vuei'nnemnalla âânnmõš

Vaal-lu'vddkâ'dd peejj vaal-logstõõgg le'be tõ'st âarrai teâdaid persoontiõttid lokku vää'ldkani vuei'nnemnalla nu'tt, što vuei'nnemnalla âânnmõõžž kuõskki ääi'j puuttmõõžžâst lij äi'gğ vaali tääimtummuša uu'cmmõsân kutt määnpää'j.

Vaal-logstõõgg ää'net vuei'nnemnalla 10 ķeäčclõs arggpeei'v, koid jeät lokku sue'vet.

Vaal-logstõõgg vuei'nnemnalla âânnmõ'sše jää'kket, mäid vaaldšemlää'jj 62 §:st šiõtteet aalmjallaš teättanouddmõõžžâst, jõs tän lää'jjest jeät nuu'bnalla šiõttuku.

25 a §

Vaal-logstõõgg õõlmâsvuõtt

Juõ'kkkast lij vuõiggâdvuõtt tobdstõõttâd vaal-logstõ'kke da tõn tuejjummuša kuulli ä'sšķii'rjid tõn ääi'j, ko vaal-logstõõgg ää'net vuei'nnemnalla. Vaal-logstõõgg da tõn tuejjummuša kuulli ä'sšķii'rjid ij vuäžž u'vdded kopiä'stemnalla le'be sniimmâmnalla ij-ga tõin vuäžž u'vdded kopioid. Vaal-logstõ'kke mie'rkkuum oummust lij kuuitâg vuõiggâdvuõtt vuäžžad mäâustää vâlddõõgg su'st vaal-logstõ'kke valddum teâđain. Ää'sšvuäzzla vuõiggâdvuõđâst vuäžžad teâd ää'sš ķiõtt'tõõllma õhttnee i' ä'sšķii'rjin šiõtteet ve'rğgnii'kki toi'mmjummuž õõlmâsvuõđâst uvddum lää'jj 11 §:st.

Vaal-logstõõgg di nõkam vaal-logstõõgg tuejjummuša õhttnee i' ä'sšķii'rjid, kook ä'ne se'st teâdaid oummu eetnlaž alggveärast, älgg ää'nned peittast jee'res ko 1 momee'ntest jurddum ääi'j. Peeitastää'nnemõõlgtõs ij cõõgg teâd ouddmõõžž sää'mteggä sää'mtee'gğ tääimorgaani vuäzzlai da väärnii'kki va'lljeem le'be alttõsvuõiggâdvuõđ âânnmõõžž čiõlgtem vääras ij-ga tõõzz, kää'tt taarbaš teâd jiõnstemvuõiggâdvuõđâs čiõ'lğgeem vääras.

Vaal-logstõõgg tuejjummuša õhttnee i' ä'sšķii'rji õõlmâsvuõđâst šiõtteet ve'rğgnii'kki toi'mmjummuž õõlmâsvuõđâst uvddum lää'jjest.

25 b §

Vaal-logstõõggâst âarrai vâä'jj tee'vmmõš

Vaal-lu'vddkâ'dd vuäitt tee'vad vâä'jj vaal-logstõõggâst jii'jjes alttõõzz vuâdald le'be jiõnstemvuõiggâdvuõttnee'kk kai'bbjõõzz vuâdald. Kai'bbjõõzz älgg kuuitâg tuejjeed 14 peei'v se'st vaal-logstõõgg vuei'nnemnalla âânnmõõžž kuõskki ääi'j puuttmest. Muttsid älgg tuejjeed mâaimõsân kue'htt määnpää'j ouddâl vaaltääimtõõžž alttummuž.

Jõs oummu lâä'zztet vaal-logstõ'kke, su'ne älgg mâä'jeeķani vuõltteed 24 §:st jurddum i'lmmtõskoort.

Jõs vaal-logstõõgg vâägglaž meärkkõõžž tee'vat, tee'vmmõõžžâst älgg i'lmmted mâä'jeeķani ää'sšvuäzzlaž ooumže, jõs tõt ij leäķku čiõlggsânji taarbttem.

26 §

Vuõigeemkai'bbjõs vaal-logstõõgg kuõskki tu'mmstõõggâst

Kää'tt keäčč, što son lij vuõiggâdvuõđttää kuõđđum meädda vaal-logstõõggâst, vuäžž kai'bbjed vaal-logstõõgg kuõskki tu'mmstõ'kke vuõigõõzz vaal-lu'vddkää'ddest. Vaal-lu'vddkâdda čuä'jtum vuõigeemkai'bbjõõzz älgg tääimted vaal-lu'vddkâdda 14 peei'v se'st vaal-logstõõgg vuei'nnemnalla äänmõõžž kuõskki ääi'j puuttmõõžžâst.

Jõs vuõigeemkai'bbjõs, koon tääimtet vaal-lu'vddkâdda, lij puättam mie'rräi'jest muuttâsoocâmlu'vddkâdda, vuõigeemkai'bbjõõzz jeät kuõđđu tu'tkkeekani. Vuõigeemkai'bbjõõzz älgg muuttâsoocâmlu'vddkää'ddest mää'jeevani tääimted vaal-lu'vddkâdda.

Jõs vaal-lu'vddkâ'dd tu'mmai, što oummu vää'ldet vaal-logstõ'kke, vaal-lu'vddkâ'dd vuõltad su'nne mää'jeevani 24 §:st jionstemvuõiggâdvuõttnei'kkid jurddum i'lmmtõskoort.

Muuttâsoocmest vuõigeemkai'bbjõõzz kuõskki tu'mmstõ'kke šiõtteet 41 1 §:st.

26 a §

Jionstumuš muuttâsoocâmorgaan tu'mmstõõgg vuâdald

Ooumže, kää'tt ouddâl jionila'skķeem alttummuž čuä'jat vaal-lu'vddkâdda le'be vaalpeei'v vaaltâimmkâdda muuttâsoocâmorgaan lää'jjviõkksaž tu'mmstõõgg jionstemvuõiggâdvuõđstes, va'rrjet vuäittmõõžž vuäžžad vaalä'sškie'rjid da jionsted.

Ooumaž lij õõlgtum luõvted vaal-lu'vddkâdda le'be va'stteenalla vaaltâimmkâdda tu'mmstõõgg le'be tøn vuõiggân tuõđstum kopio meärkkõõzz vääras, mõõn tuejjeet vaal-logstõ'kke ää'sšest.

27 §

Võboršii'kki piijmoš da võboršeklogstõk

Võboršee'kk sää'mtee'gğ vaalid vuäžž piijjâd uu'ccmõsân koom jionstemvuõiggâdvuõttnei'kk vuâddeem va'lljeeiõhttõs, ko'st ä'lğge le'e'd ä'sšouumaž da väärrä'sšouumaž.

Juõ'kk jionstemvuõiggâdvuõttnek vuäžž vuässõõttâd tä'lk õõut võboršee'kk piijmo'sše. Jõs ouumaž kooll kuei't le'be määng va'lljeeiõhttõ'sse, vaal-lu'vddkâ'dd älgg jaaukted suu nõõm tõiin pukin.

Va'lljeeiõhttõs älgg tuejjeed võboršekoocmõõžž vaal-lu'vddkâdda mäaimõsân 31. peei'v da tøn kuõskki tiuddumšid mäaimõsân 27. peei'v ouddâl vaaltâimtdõõzz alttummuž.

Vaal-lu'vddkâ'dd älgg tuejjeed võboršeklogstõõgg mäaimõsân 21. peei'v ouddâl vaaltâimtdõõzz alttummuž. Võboršeklogstõõgg älgg õlmstâ'tted, vuõltteed vaalä'sšouummid da ää'nned vaali ääi'j vuei'nnemnalla.

Vaal-lu'vddkää'dd tu'mmstõ'kke võboršeklogstõõggâst ij vuäžž oocâd jeä'rben muttâz.

28 §

Vaaltâimtdõs

Sää'mtee'gğ vaalid tääimtet pä'rğğmannu mäaimõs tiudd neä'ttel vuõssaargâst ä'lğgi kuud neä'ttel ääi'j. Vaalid tääimtet pää'st mie'ldd le'be tääimtee'l jionstemliipp muđoi ko pää'st mie'ldd vaal-lu'vddkää'dd i'lmmtem päikka. Vaal tääimtet sä'mmlai dommvu'ust se vaalpeei'v jionstumušen.

Vaali tääimtumšest älgg õlmmsest kuulted.

29 §

Vaalä'sškie'rj

Vaal-lu'vddkâ'dd älgg mää'jeevani vaaltâimtdõõzz ä'lğgem mænna tuõđstõõzzlânji tääimted juõ'kk jionstemvuõiggâdvuõttnekka, koon ađrõs lij teâđast, vaal-lu'vddkää'dd štemplin niävum jionstemliipp, vaalkuõr, sättke'e'rj, sättkuõr, võboršeklogstõõgg da jionstemvuä'ppõõzz (vaalä'sškie'rj).

Jionstemvuõiggâdvuõttnekka, kää'tt ij leäkku vuäžžam pää'st mie'ldd vaalä'sškie'rjid le'be keä'st tõk mõõnne mäain diõtt muđoi jiä leäkku, älgg va'rrjed vuäittmõõžž vuäžžad vaalä'sškie'rjid vaal-lu'vddkää'dd kontrest, mätam vaalpeei'v jionstempäi'kest le'be vaal-lu'vddkää'dd i'lmmtem päi'kest.

Jionstemvuä'ppõõzzâst älgg peägged vaal-lu'vddkää'dd konttâr da jee'res paai'ki, koin vaalä'sškie'rjid vuei'tet vuäžžad da koid tõiin vuei'tet tääimted, jää'ttemađrõõzzid da äväiaiaarraai'jid di vaalpeei'v jionstempai'ki jää'ttemađrõõzzid da äväiaiaarraai'jid.

30 §

Jionstumuš pää'st mie'ldd

Jiõnstemvuõiggâdvuõttnek vuäitt ââ'nned jiõnstemvuõiggâdvuõdâs, ko lij vuäžžam vaalä'sškii'rijid. Jiõnsteei älgg čiõlgsânji mie'rkkeed jiõnstemli'ppe tõn vöboršee'kk nâamar, koon pue'rren son oudd jiõnâs.

Jiõnstummuš lij čõõdtum, ko jiõnstemvuõiggâdvuõttnek lij kuâddam tuõdštõõzzlânji pää'st mie'ldd kattum sättkuõrâst jââ'dtemnalla jiõnstemliipp se'st õõ'nni kattum vaalkuõr di tieu'ddmes da vuâllakee'rjte'mes sättke'e'rj vaal-lu'vddkâdda. Jõs jiõnsteei peejj mie'ldd i'lmmtõskoortâs, su'st ij taarbâž mie'rkkeed sättkerjja jee'rab ko vuâllakee'rjtõõzzâs.

Jiõnila'skõkeem alttummuša mõõnee'st vaal-lu'vddkâdda pää'st mie'ldd puättam jiõnid vää'ldet lokku jiõnila'skkummšest.

31 §

Jiõnstummuš täaimtee'l sättkuõr vaal-lu'vddkâdda muõoi ko pää'st mie'ldd

Jiõnstemvuõiggâdvuõttnek le'be suu vä'lddeem oumaž vuäitt täaimted 30 §:st jurddum vaalä'sškii'rijid sättkuõrâst še vaal-lu'vddkââ'dd kontra le'be vaal-lu'vddkââ'dd i'lmmtem jee'res päikka vaali neelljad tiudd neä'ttel vuõssaarg da kuudâd tiudd neä'ttel pâ'sspeei'v kõskksaž ääi'j di vaalpee'i'v mõõn täättas jiõnstempäai'k vaaltäimmkâdda.

Vaal-lu'vddkââ'dd älgg ââ'nned huõl tõ'st, što tõn täimmpaai'kid da tõn i'lmmtem jee'res paai'kid kuõddum vaalä'sškii'rijid seelitet vaalpeittaz staaneei naa'lin da što tõid täaimtet staa'nald vaal-lu'vddkââ'dd Aanar kontra ouddâl jiõnila'skõkeem alttummuž.

31 a §

Vaalpee'i'v jiõnstummuš

Vaalpee'i'v jiõnstummuž riäžžât vaali täaimtummuž kuudâd neä'ttel pâ'sspeei'v.

Vaalpee'i'v jiõnstummuž täaimtet õõutäiggsânji juõ'kk sä'mmlai dommvuu'd kââ'ddest. Juõ'kk kââ'ddest lij uu'ccmõsân õhtt jiõnstempäi'kk.

Jiõnstemvuõiggâdvuõttnek vuäžž jiõnsted 31 g §:st jurddum naa'lin tä'lk tõn sä'mmlai dommvuu'd kââ'ddest, kââ'tt lij mie'rkkuum vaal-logstõ'kke suu dommkâ'dden.

Jiõnstummuž älgg riäššâd nu'tt, što vaalpeitas seill.

31 c §

Vaaltäimmkâ'dd

Vaal-lu'vddkââ'dd älgg ääi'jbeä'lnn ouddâl vaali piijjâd juõ'kk jiõnstempäai'k väaras vaaltäimmkââ'dd, koozz ko'lle koumm vuäzzla da uu'ccmõsân kue'htt väärnee'kk nu'tt, što õhtt vaal-lu'vddkââ'dd vuäzzlaž da suu jii'jjes-i väärnek liâ vaaltäimmkââ'dd vuäzzli'žzen da väärnee'kken. Säa'mtee'gğ vaali vöboršek ij vuei't lee'd vaaltäimmkââ'dd vuäzzli'žzen le'be väärnee'kken.

Vaaltäimmkââ'dd saaggjââ'dtee'jen täimm vaal-lu'vddkââ'dd ee'ttkõ'stti vuäzzlaž. Vaaltäimmkâ'dd va'lljad taarb mie'ldd kõskkvuõdštes väärssaaggjââ'dteei.

Vaaltäimmkâ'dd lij mie'reemvâldsaž koomvuäzzli'žzen.

31 h §

Vaalpee'i'v jiõnstummuž puuttmõš da vaalpâ'rddke'rij

Vaalpee'i'v jiõnstummuž puuttâm mænna vaaltäimmkâ'dd älgg ââ'nned huõl tõ'st, što lei'mmjum vaalçuu'kk da jiõnstem-meärkkõõzzid se'st õõ'nni jiõnstemvuu'd vaal-logstõõgg di vuei'tlvânji vaaltäimmkâdda kuõddum sättkuõrid täaimtet vaalpeittaz seillmõõžž staaaneei naa'lin mäainte'mes ääjtõõllâmää vaal-lu'vddkââ'dd Aanar kontra. Lââ'ssen vaaltäimmkâ'dd älgg ââ'nned huõl lei'mmjemneävvej hiävtummšest ääjtõõlkani vaalçuu'kk lei'mmjem mænna. Vaal-lu'vddkââ'dd älgg ââ'nned huõl vaalçuu'kk da jiõnstemvuu'd vaal-logstõõgg seiltummšest staa'n päai'kest jiõnila'skõkeem alttummuž räjja.

Vaaltäimmkâ'dd älgg lââ'ssen ââ'nned huõl tõ'st, što vaalpee'i'v jiõnstummšest tuõ'll'jet pâ'rddke'e'rj, koozz mie'rkkeet:

- 1) pee'i'v di čiässaai'jid, kuä'ss vaalpee'i'v jiõnstummuš aa'lji da peäggeš puuttâm;
- 2) mie'ldd ärram vaaltäimmkââ'dd vuäzzlaid da väärnii'kkid;
- 3) vaalvie'kktee'jid di jiõnstee'ji jii'jjes va'lljeem vie'kktee'jid; di
- 4) jiõnstee'ji lääkkmeä'r.

32 §

Jiõnstummuš hãiddstroi'ttlest da dããma

Sã'mmlai dommvuu'dest aãrrai stroi'ttlest hoiddum oummu di tõk dommvuu'dest dããma hoiddum oummu, kook jie mudõi vuãitõe jiõnsted toolkte'mes vaiggãdvuõðitãã, vuãžža jiõnsted hãiddpããi'ksteez.

Hãiddpããi'kest jiõnstummuš vããras vaal-lu'vddkã'dd mie'rãad kõõõõmõõžžãst aãrrai kãã'dd vaal-lu'vddkãã'ddest ee'ttkõ'stti vuãzzla da vããrne'e'kk vaaltãimmse'kken da suu vããrooomžen. Vaaltãimmse'e'kk vããrooomžen vuei'tet nõõmteð tuõjju suãvlaž jee'res oummu še.

Hãiddpããi'kest jiõnsten jiõnstummsest ãlgg jiõnstei da vaaltãimmse'e'kk lãã'ssen lee'd mie'ldd jiõnstei va'lljeem le'be suu priimmãm sãã'mtee'gãg vaal-logstõ'kke jiõnstemvuõiggãdvuõttne'kken mie'rkkuum oumaž.

34 §

Jiõnnla'skãeem alttummuš

Vaal-lu'vddkã'dd alttad jiõnila'skkummuš mãņņa vaaltãaimtõõzz pue'tti vuõssaarg ãiãss 10. Mãņņa jiõnila'skãeem alttummušest puãttam sãttkuõrid kue'det aã'veekani da lokku vãã'ldkani. Tããaimtõõzzãst tuõ'll'jet pãã'rddkee'rj.

Va'lljeiõhttõõzz ã'sšoummust da vããrrã'sšoummust lij vuõiggãdvuõtt lee'd ã'ldd jiõnila'skkummušest.

35 §

Mie'rkkummuš vaal-logstõ'kke

Jiõnila'skkummuš altteet aã'vee'l sãttkuõrid da mie'rkkee'l pukid 30 da 31 §:st šiõttuum naa'lin jiõnstam oummid sãttkee'rj meãldlãnji vaal-logstõ'kke.

Jiõnstummuš ãlgg kue'dõed lokku vãã'ldkani:

1) jõs jiõnstam oummu jeãt leãkku mie'rkkããm vaal-logstõ'kke jiõnstemvuõiggãdvuõttne'kken le'be jõs puãtt ou'dde, što son lij jããmmam ouddãl vaaltãaimtõõzz alttummuš;

2) jõs sãttke'rjj lij nu'tt vãnnai, što jeãt aainãs vuãittu tuõttãd, kii oumaž lij jiõnstam; le'be

3) jõs vaalkuõ'rre lij tuejjuum jiõnstei le'be võborsee'kk kuõskki le'be jee'res aã'sšte'mes meãrkkõs.

Jõs sãttkii'rjin puãtt ou'dde, što jiõnstemvuõiggãdvuõttnek lij jiõnstam mããņņ vuãra 30 le'be 31 §:st jurddum naa'lin, vãã'ldet lokku tã'lk õõut sãttkuõrin.

Jee'res ko vaalpeei'v jiõnstummuš ãlgg kue'dõed lokku vãã'ldkani še, jõs jiõnstemvuu'd vaal-logstõ'kke tuejjuum meãrkkõõzzin puãtt ou'dde, što aã'sšvuãzzlaž lij jiõnstam vaalpeei'v 31 g §:st jurddum naa'lin.

Ko puk jiõnstam oummu liã mie'rkkuum vaal-logstõ'kke da jiõnstummsest lokku vãã'ldkani kuõððum vaalkuõr sãttkuõrineez liã jerruum õõrru primmum vaalkuõrin, piijãt primmum vaalkuõrid aã'veekani vaalõõkka.

38 §

Vaali puãðõõzz meã'rtõõvõmõš

Sãã'mtee'gãg vuãzzli'žžen šã'dde va'lljuum 21 jããnmõsãn jiõnid vuãžžãm võborše'kked, oulddee'l, što sij jooukãst liã uu'ccmõsãn 10 §:st šiõttuum mie'rã võborsee'kk Aanar, Uccjoogg da Jeãnõõgg koo'ddin di Suã'ðjel kãã'dd Lappi paalgãskãã'dd vuu'dest. Jõs 10 §:st šiõttuum meã'r jiã tiud, šã'dde kõõõõmõõžžãst aãrrai kãã'ddest le'be vuu'dest va'lljuum nu'bben jããnmõsãn jiõnid vuãžžãm võborsee'kk nu'tt, što 10 § kai'bbjõõzz teãuddje. Jõs koon-ne dommvuu'd kãã'ddest le'be vuu'dest jiã võborsee'kk leãmmaž šiõttuum mie'rã, šã'dde va'lljuum nu'bben jããnmõsãn jiõnid vuãžžãm võborsee'kk dommvuu'dest.

Vããrne'kken šãdd va'lljuum Aanar, Uccjoogg da Jeãnõõgg koo'ddin di Suã'ðjel kãã'dd Lappi paalgãskãã'dd vuu'dest aãrrai võboršii'kkin va'lljuum šõddãm oummi mãņņa nu'bben jããnmõsãn jiõnid vuãžžãm võboršek.

Jõs jiõnnmeã'r liã seãmma soora, ãããu'det võboršii'kki kõskksaž jiãrg vuãrbee'l.

Võborsee'kk kãã'dd le'be vu'vdd jiõnila'skkummušest meã'rtããv tõn mie'ldd, ko'st su'st lij leãmmaž dommkã'dd võborše'kken ãlggmõõžž mie'rããi'j puuttãmããi'jpuodd.

39 §

Vaali puãðõõzz ra'vyjummuš

Vaal-lu'vddkã'dd ra'vvai vaali puãðõõzz kuãlmad peei'v mãņņa jiõnila'skãeem alttummušest ãã'nnmes sãbbrest.

Vaali puãðõõzz ãlgg äãjtõõlkani i'lmmed vuõiggãdvuõttministeriaa'je sãã'mtee'gãg vuãzzlai da vããrnii'kki tuãjeez mie'rreem diõtt pue'tti tãimppããjas.

Vaali puäđõõzz kuõskki läittmõš

Jiõnstemvuõiggädvuõttnek, kää'tt keäčč, što vaali puäđõõzz ra'vvjumuž kuõskki vaal-lu'vddkää'dd taimm le'be tu'mmstõk lij lää'jjvuästsaz, vuäitt tuejjeed sää'mtee'gğ halltõ'sse vuõigeemkai'bbjõõzz mâaimõsân 14 peei'v tõn peei'vest, kuä'ss vaal-lu'vddkää'dd lij ra'vvjam vaali puäđõõzz. Muuttäsooccmest vaal-logstõõgg kuõskki aa'sšin šiotteet 5 lååggast.

Sää'mtee'gğ halltõs älgg kiõtt'tõõlläd vuõigeemkai'bbjõõzz kirrsânji da mâaimõsân ouddäl vaalee'jj loopp.

Sää'mtee'gğ halltõõzz tu'mmstõ'kke vuäžž ooccad muttaz lääitee'l ää'lmõs vaaldäšmvuõiggsa mâaimõsân 14 peei'v tõn peei'vest, kuä'ss ää'sšvuäzzlaz lij vuäžžam Sää'mtee'gğ halltõõzz tu'mmstõõgg teättan. Muuttäsooccmest jää'kket mudoi, mäid suudõõttmõõžžäst vaaldäšmaa'sšin uvddum lää'jjest šiotteet.

Jõs vaal-lu'vddkää'dd 1 momee'ntest jurddum tu'mmstõk le'be taimm lij leämmaž lää'jjvuästsaz da tät lij vaaiktam vaali puäđõ'sse, vaali puäđõõzz älgg vuõigeed da riikksuävtõs älgg taarb mie'ldd mie'rreed sää'mtee'gğ vuäzzlaid da väärnii'kkid vaali vuõiguum puäđõõzz meäldlânji.

Jõs vaali puäđõs ij leäkku vuõigeemnalla, älgg vaalid mie'rreed o'ddest ää'nmemnalla.

Tää'rķab šiotlalm

Vuõiggädvuõttministeria asetõõzzin vuei'tet u'vdded tää'rķab šiotlmid:

- 1) vaalid õhtteej kuultõõzzin;
- 2) vaal-logstõ'kke oožžõõttmõõžžäst da vaal-logstõõggäst jaauktummšest di čiołgtõõzzin, koid õhtteet ooccmõ'sše;
- 3) vaal-logstõõgg vuei'nmemnalla äännmõõžžäst;
- 4) võboršekoooccmõõžžäst da võboršeklogstõõggäst;
- 5) vaalpeei'v jiõnstummuž riäšsmõõžžäst, jõs kää'ddest lij jäänab ko õhtt vaalpeei'v jiõnstummuž jiõnstempäi'kk;
- 6) jiõnstemliippäst; di
- 7) vaalä'sškiirji seiltummšest.

Muuttäsooccam vaal-logstõõgg kuõskki aa'sšin*Muuttäsooccamlu'vddkää'dd tuäjji da taimmvä'ldd*

Sää'mtee'gğ vaal-logstõkää'sši muuttäsooccamlu'vddkää'dd (muuttäsooccamlu'vddkää'dd) toi'mmai vuõssmõs muuttäsooccamtää'ssen sää'mtee'gğ sää'mtee'gğgest uvddum lää'jj 26 § meäldlaz vaal-logstõ'kke välldmõõžž da tõ'st jaauktummuž kuõskki aa'sšin.

Sää'mtee'gğ õhttvuõđäst toi'mmjei muuttäsooccamlu'vddkää'dd lij jiõččnaž da čõõnõõđte'mes taimmorgaan.

Muuttäsooccamlu'vddkää'dd saaggjää'dteei da jee'res vuäzzla

Muuttäsooccamlu'vddkää'dd jää'dat saaggjää'dteei, kää'tt vuäitt lee'd vä'lddtaimmsaz.

Muuttäsooccamlu'vddkää'ddest liä lää'ssen čarrtaimmsaz vuäzzli'žžen õhtt lää'kkoomažvuäzzlaz da kue'htt ä'sštobdivuäzzla. Lää'ssen muuttäsooccamlu'vddkää'ddest liä ri'jtjei mie'rr väärnee'kk. Väärnekka suävldeet, mäid lää'jjest šiotteet muuttäsooccamlu'vddkää'dd vuäzzlast.

Ko saaggjää'dteei lij cõggnam, saaggjää'dteeja šioittuum taimmvää'ld ään muuttäsooccamlu'vddkää'dd lää'kkoomažvuäzzlaz (väärnsaaggjää'dteei).

Saaggjää'dteei da jee'res vuäzzla ää'ntemvuõtt da nõõmummuš

Muuttäsooccamlu'vddkää'dd saaggjää'dteei da lää'kkoomažvuäzzlaz ä'lğge tieu'dded suudištämllää'jj 10 låågg 1 § 1 momee'ntest šioittuum su'vddi aalmjallaš ää'ntemkai'bbjõõzzid.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd jee'res vuâzzlain kai'bbjet vuõiggmiõllsažvuõd, ha'rjnnemvuõd muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd taimmsuârgga di taarbšum persoonlaž jioččvuõdid. Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzlaž ij taarbâž lee'd mie'rkkuum sää'mtee'gğ vaal-logstõ'kke.

Riikksuâvtõs peejj muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd kuud eeggas vuârstes. Riikksuâvtõs mie'rrad muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei verggses meârte'meš ääigas da jee'res čârrtâimmsaž vuâzzlaid taimmpââjas. Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd pijât sää'mtee'gğ e'tkkõõzz vuâdald.

Sää'mtee'gğ vuâzzlaž le'be väärnek, vaal-lu'vddkââ'dd vuâzzlaž le'be väärnek le'be sää'mtee'gğ kääzzkõõzzâst âarrai oomaž ij vuei't kuullâd muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd. Ooudbeä'lnn 22 § mie'ldd võborše'kken sää'mtee'gğ vaalin ij vuei't lee'd muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd vuâzzlaž le'be väärnek.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzla â'lğge i'lmmted čõõnâsvuõdineez. Čõõnâsvuõdin i'lmmtummsa suâvldet, mâid suudištâmlää'jj (673/2016) 17 lãagg 17 §:st šiotteet ä'sštobdivuâzzla õõlgtumvuõdâst i'lmmted čõõnâsvuõdines. Čõõnâsvuõtti'lmmtõõzz uu'det vuõiggâdvuõttministeriaa'je di teättan muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd. Čõõnâsvuõdid kuõskki teâđai rekisterâsttmõõžžâst jää'kket, mâid suu'dji čõõnâsvuõtt- da čârrtâimmrekistee'rest uvddum lãâ'jjest šiotteet (565/2015).

41 c §

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da vuâzzla päi'k luõvsmummuš

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da vuâzzla vuõiggâdvuõdâst põõššâd tuâjstes suâvldet, mâid su'vddivee'rj vuâ'mstee'jest šiotteet.

Jõs muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei le'be jee'res vuâzzla tuâjj luõvasm kõõsk taimmpââ'j, mie'rreet seu'rjjei kõõsk âarrai taimmpââjas.

41 d §

Su'vddiâasktõs

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzlaž â'lğge tuõjju ää'ljeen u'vdded su'vddiâasktõõzz, jõs son ij leäkku tuejžâam tõn ju'n ääi'jben. Su'vddiâasktõõzz ouddmõõžžâst šiotteet suudištâmlää'jj 1 lãagg 7 §:st.

41 e §

Saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzla sââ'jj

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzlaž lij čõõnõõdte'mes suudâmvää'ld ââ'neen.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da jee'res vuâzzlaž taimm su'vddi vasttõõzzin, ko'st šiotteet tää'rkben suudištâmlää'jj (673/2016) 9 lãaggast.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd saaggjââ'dteei da vuâzzlaž lij õõlgtum čâuddõõttâd tuâjstes tõn määnpââ'j puudeen, koon mää'ttest son teâudd 70 ee'kked.

41 f §

Ou'dde pu'htti

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'ddest liâ nokk vä'ldd- le'be čârrtâimmsa ou'dde pu'htti di jee'reš tuâjjlažkâ'dd.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd ou'dde pu'httjest âlgg lee'd su'vddi vergga vuõiggõ'tti tu'tkkõs. Ou'dde pu'htti tuâjain mie'rreet tää'rkben muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd tuâjjriâššmõõžžâst.

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd nõõmat muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd ou'dde pu'httijid da jee'res tuâjjlažkââ'dd.

41 g §

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'dd čâu'ddemnorrõs

Muuttâsoocâmlu'vddkââ'ddest kuõskki aa'ššid čâau'det muuttâsoocâmlu'vddkââ'ddest ou'dde pohttmõõžžâst tiuddsâbbrest.

Tiuddsâbbbar lij mie'rreemvâlddsaz, ko â'ldd liâ saaggjââ'dteei da ja vähintään kaksi jäsentä, lãâ'kkoomažvuâzzlaž da uu'ccmõsân õhtt ä'sštobdivuâzzlaž.

41 h §

Ää'sš kiõtt'tõõllmõs

Ää'sš kiõtt'tõõllma muuttâsooccâmlu'vddkââ'ddest suâvldet suudõõttmõõžžâst vaaldâšmaa'sšin uvddum lää'jj, jõs tän lää'jjest jeät jeä'rben nuu'bnalla šiõttuku. Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd u'vddem tu'mmstõk lij mäaustem.

41 i §

Ķiõtt'tõõllmõõžž õõlmâsvuõtt

Suudõõttmõõžž õõlmâsvuõđâst muuttâsooccâmlu'vddkââ'ddest suâvldet, mäid suudõõttmõõžž õõlmâsvuõđâst vaaldâšmsuudištmin uvddum lää'jjest (381/2007) šiõtteet.

41 j §

Teäggtõs

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd koolaid mäau'set riikk väärain.

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd saaggjää'dteei da vuâzzlai paa'lkid mie'rreet vuõiggâdvuõttministeria ra'vvjem vuâđai mie'ldd.

41 k §

Tuâjjriâšsmõs

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd organisaatiost, reäuggmest da tuâjjlažkââ'ddest mie'rreet tää'rķben muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd tuâjjriâšsmõõžžâst, koon muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd tiuddsââbbar ra'vvai.

41 l §

Muuttâsooccâm-mõõntõõllmõs

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd čuä'jtum läittmõõžž älgg tääimted vaal-lu'vddkââ'dd 14 peei'v se'st vaal-lu'vddkââ'dd vuõigeemkai'bbjõõžž diõtt tuejjuum tu'mmstõõgg teättanvuâžžmest.

Vaal-lu'vddkââ'dd älgg mâä'jeekani tääimted läittmõõžž, ää'sš kuõskki ä'sškii'rjid da ciälklmes läittmõõžžâst muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd.

Jõs läittmõs, koon tääimtet vaal-lu'vddkââ'dd, lij puättam mie'rreäi'jest muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd, läittmõõžž jeät kuõđdu tän vuâđald tu'tķkeekani. Läittmõõžž älgg te'l tääimted mâä'jeekani vaal-lu'vddkââ'dd.

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd älgg kiõtt'tõõllâd läittmõõžž ķirrsânji.

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd tu'mmstõ'kke šiõtteet 41 m §:st.

41 m §

Juätķkläittmõs ää'lmõs vaaldâšmvuõiggsa

Muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd tu'mmstõ'kke vuâžž ooccâd muttâz lääitee'l ää'lmõs vaaldâšmvuõiggsa, jõs ää'lmõs vaaldâšmvuõigâs meätt läittamlâä'v.

Läittamlâä'v muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd ää'lmõs vaaldâšmvuõiggsa suâvldet, mäid suudõõttmõõžžâst vaaldâšmaa'sšin uvddum lää'jj 110 da 111 §:st šiõtteet. Valituslupaa koskevan päätõksen perustelemiseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 112 §:n 2 momentissa säädetään. Muđoi muuttâsooccâmlu'vddkââ'dd ää'lmõs vaaldâšmvuõiggsa suâvldet, mäid suudõõttmõõžžâst vaaldâšmaa'sšin uvddum lää'jjest šiõtteet.

6 läâkk

Jee'res šiõttâlm

42 §

Muuttâsooccâm

Sää'mtee'gğ halltõõzz da lu'vddkää'dd di sää'mtee'gğ piijâm jee'res tâimmorgaan tu'mmstõ'kke vuäzž ooccâd muttâz lääitee'l sää'mteggga, jõs tän lää'jjest le'be jee'resârnn lää'jjest jeät nuu'bnalla šiotuku. Sää'mtee'gğ tu'mmstõ'kke vuäzž ooccâd muttâz lääitee'l ââ'lmõs vaaldâšmvuõiggga. Muuttâsooccmest šiotteet suudõõttmõõzžâst vaaldâšmaa'ššin uvddum lää'jjest.

43 §

Tuâjjlažkää'dd välldmõš

Sää'mte'gğ nõõmat le'be välld tuâjjlažkää'ddes.

43 a §

Vuõiggâdvuõtt jeältõ'kke

Sää'mtee'gğ kääzkkõõzzâst le'ddi oummin lij vuõiggâdvuõtt jeältõ'kke da ko sij liâ jäämmam, sij ouddõsvuäzžjin lij vuõiggâdvuõtt piârjeältõ'kke riikk vâarain suâvldeei vue'zzi seämma šiotlmi mie'ldd ko riikk kääzkkõõzzâst le'ddi oummin da sij ouddõsvuäzžjin.

Ooudbeä'lnn 1 momee'ntest jurddum jeältõkstaan riäššmõõzžâst šõddi koolain sää'mte'gğ lij õõlgtum mä'hssed jeältõkmäâs nu'tt ko riikk jeältõkfoondâst uvddum lää'jjest (1297/2006) šiotteet.

Jeältõkstaan toimupiiijmõõzž vâaras sää'mte'gğ âlgg juõ'kk ee'jj i'lmmted riikk-kontra teâdaid kääzkkõõzzstes le'ddi oummin. Teâdaid i'lmmted riikk-konttâr u'vddem vuä'ppõõzzi meâldlânji.

Jõs jeältõkmäâs jeät mahssu mie'rriäi'jest riikk jeältõkfo'ndde, pe'rrijet ekksaž äjjnemkoorg korgglää'jj (633/82) 4 § 1 momee'ntest jurddum korggvuâd mie'ldd.

Jeältõkmäâsuid da äjjnemkoorgid vuäzžat pe'rrijet tõi jîârgâst ko piidi da mäâsai tiu'ddepiijmõõzžâst uvddum lää'jjest (706/2007) šiotteet.

43 b §

Peeitastâ'nnem- da pää'mehko'rvveemõõlgtõs

Sää'mtee'gğ le'be 14 §:st jurddum tâimmorgaan vuäzžlaž le'be 18 c §:st jurddum tiill ij vuäzž âalgbie'llooumže låä'vtää õlmmeed ij-ga ââ'nned privatt äü'kknes, mäid son tuâj hââideen lij vuäzžam tie'tted nuu'bb persoonlaž vuõ'jjin, tâllõõzžlaž sââ'jest le'be jäärnak- le'be ämmatpeittsest.

Ooudbeä'lnn 1 momee'ntest jurddum oumaž lij õõlgtum ko'rvveed pää'meh, koon son tuâjstes lij jääutai le'be huõlte'mesvuõd diõtt tuejjääm sää'mteggga. Seämma kuâskk jee'res oumže tuejjuum pää'meh, ko tuejjad veä'r tän lää'jj vuâstta.

Pää'mehko'rvvõõzz suâvtõõllmest di, jõs ko'rvveemõõlgtum oummu liâ mänggaz, vasttõõzz juâkkõõttmõõzžâst lij viõggâst, mäid pää'mehko'rvveemlää'jjest (412/74) šiotteet.

Ve'rggoummu da tuâjjla pää'mehko'rvveemõõlgtõõzžâst lij viõggâst, mäid pää'mehko'rvveemlää'jjest da jee'res sââ'jest šiotteet.

Tät lää'kk puätt viõ'kke mannu peei'v 20 .

Sää'mteggga, koon tâimmpâ'jj lij kõõsk tän lää'jj viõ'kke puä'deen, suâvldeet 10 § näkmen ko tõi leäi tän lää'jj viõ'kke puä'deen.

Sää'mte'gğ, koon tâimmpâ'jj lij kõõsk tän lää'jj viõ'kke puä'deen, juâtck tuâjstes vuõssmõs tän lää'jj mie'ldd va'lljuum sää'mte'gğ tâimmpâ'j aalg räija.

Tän lää'jj viõ'kke puä'deen kiõtt'tõõllâm vue'lnn âarrai 9 §:st jurddum äšša suâvldeet tän lää'jj viõ'kke puä'deen viõggâst leämmaž 9 §. Näkam äšša jeät suâvlduku tän lää'jj 9 a da 9 b §:id.

2.

Lää'kk

reäkköslää'jj 40 láagg 11 § mu'ttmest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstōgg meáldlânji
muu'ttet reäkköslää'jj (39/1889) 40 láagg 11 § 1 pääi'k, nâkmen ko tōt lij láä'jjest 641/2021, tån nalla:

40 láakk

Ve'rğgreäkkōzzin

11 §

Meä'rtee'lm

Tån láä'jjest juu'rdet:

1) ve'rğgoummin oummu, kââ'tt lij ve'rğg- le'be tōōzz paaldeemnellšem kääzzkōskōōskâst rii'kke, pue'rrvââjjamvoudda, pue'rrvââjjamōhtma le'be kâdda le'be kâ'ddōhtma le'be jee'res koo'ddi ōōlmâsvuōiggâdvuōđlaž ōhttsažtâimmorgaa'ne, ee'ttik-kâdda, riikk jâärnakstroi'ttla le'be evaņkeel-luteerlaž ceerkva le'be ortodookslaž ceerkva le'be tōn seä'brrkâdda le'be seä'brrkoo'ddi ōhttsažtâimmorgaa'ne, Ålaand mäddkâdda, sää'mteggâ, Lää'dd Ba'ņkke, Meerjeältōkstroi'ttla, Tuâjitiōrvâsvuōttstroi'ttla, Kevaa'je, Koo'ddi tä'kkeemkōōskō'sse le'be Kâ'dd- da pue'rrvââjjamvu'vddtuâjju'vddi KT:ja;

Tät láä'kk šâdd viō'kke pä'rğgmannu 1. peei'v 2025.

He'Issnest 27.6.2025

Tää'ssvää'ld preside'ntt

Alexander Stubb

vuōiggâdvuōttminister Leena Meri